

Pomáhej Ukrajině

Využití platformy v roce 2022

LEDEN 2023

Úvod

Tři dny od začátku ruské invaze na Ukrajinu spustilo Konsorcium NNO provoz platformy občanských nabídek pomoci s názvem Pomáhej Ukrajině. Platforma vznikla jako spontánní dobrovolnická iniciativa a postupně se přerodila ve stabilní nástroj umožňující distribuovat občanskou pomoc jak institucionálním, tak individuálním příjemcům. Platforma shromažďuje nabídky pomoci a umožňuje je vyhledávat a kontaktovat dárce (dobrovolníky). Některé nabídky nemají pouze emergentní charakter, ale mohou být využívány i dlouhodobě (například nabídky v oblasti bydlení či vzdělávání).

Prvotní účel platformy, zprostředkování občanské pomoci držitelům dočasné ochrany, se postupně rozšířil o další aktivity. Mezi ně patří zejména poskytování informačního servisu jejím uživatelům a pomáhajícím organizacím (zejména obcím), získávání potřebného vzdělání formou webinářů a vytváření prostoru pro sdílení zkušeností.

Tato zpráva představuje výsledky, kterých se podařilo dosáhnout v roce 2022 v rámci prvních dvou zmíněných funkcí, tedy jak zprostředkování nabídek pomoci ze strany nabízejících a jejich distribuci jak institucionálním, tak individuálním příjemcům, tak i informačního servisu. Měsíční přehledy o počtu, struktuře a využití nabídek na platformě jsou zveřejňovány také na [webových stránkách Konsorcia nevládních organizací](#).

Uživatelé platformy

Struktura a fungování platformy jsou koncipované tak, aby umožnila propojit nabídky pomoci s poptávkou po pomoci ze strany jak držitelů mezinárodní ochrany z Ukrajiny, tak i registrovaných organizací. Pro naplnění tohoto účelu byly vytvořeny následující kategorie uživatelů platformy:

Dobrovolník

Jedinec či zástupce organizace, která nabízí pomoc držitelům mezinárodní ochrany z Ukrajiny. Dobrovolníci vkládají své nabídky pomoci na platformu. K 31. 12. 2022 bylo na platformě registrováno 26 049 dobrovolníků.

Příjemce pomoci

Jedinec, který na platformě hledá pomoc, nejčastěji držitel mezinárodní ochrany z Ukrajiny, ale i organizace, registrovaná na platformě. Počet příjemců pomoci je možné stanovit pouze přibližně.

Pracovník

Zástupce organizace, které jsou na platformě registrovány. Pracovníci mají prostřednictvím tzv. backendu (administrátorského prostředí) přístup ke všem nabídkám pomoci, mohou na ně sami reagovat a zprostředkovat tuto nabídku tam, kde je potřeba. K 31. 12. 2022 bylo na platformě registrováno celkem 1 336 pracovníků z 601 organizací, z toho 266 organizací a dobrovolnických spolků z nevládního/neziskového sektoru, 205 obcí, 57 vládních a veřejných organizací a 47 školských zařízení.

Administrátor

Zástupce Konsorcia nevládních organizací nebo IT expert, podílející se na vývoji a provozu platformy.

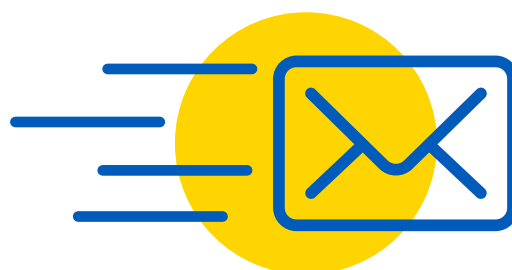

Informační maily a newslettery

Od začátku března 2022 byly pracovníkům, registrovaným na platformě, zasílány informační maily, které se v průběhu roku vyvinuly ve standardní **newslettery**. Jejich prvotním účelem bylo seznámit pracovníky s používáním platformy a prací s nabídkami pomoci a informovat je o jejich vývoji. Postupně se okruh adresátů rozšířil o další zástupce aktérů a organizací, kteří se věnují pomoci a integraci uprchlíků z Ukrajiny. Zatímco v srpnu se newslettery rozesílaly 1 325 adresátům, v prosinci 2022 to bylo již **2 067 příjemců**. Došlo k rozšíření i tematického záběru informačních mailů; kromě informací týkající se platformy obsahovaly newslettery aktuality z oblasti školství a vzdělávání, sociální podpory uprchlíků (např. podmínek vyplácení humanitární dávky či příspěvku pro solidární domácnosti) nebo legislativního vývoje v dané oblasti. Od března do konce roku 2022 bylo rozesláno celkem **29 informačních mailů**.

Všechny informace z informačních mailů k situaci uprchlíků z Ukrajiny jsou zároveň dostupné a průběžně aktualizované ve [statickém informačním servisu](#), ze kterého vede přímý odkaz z webových stránek platformy.

Nabídky pomoci

Podle kategorie pomoci, ve které jsou konkrétní nabídky pomoci na platformě registrovány, jsou děleny na **veřejné** a **neveřejné**. Na veřejné nabídky lze reagovat přímo; jinými slovy, příjemce pomoci je přímo zkontaktován jedinci, který pomoc nabízí. K neveřejným nabídkám mají z důvodu bezpečnosti a ověřování nabídek přístup pouze pracovníci registrovaných organizací, kteří u těchto nabídek fungují jako zprostředkovatelé pomoci mezi příjemcem pomoci a nabídkou pomoci. Seznam veřejných a neveřejných kategorií pomoci je uveden v tabulce 1.

Tab. 1: Seznam veřejných a neveřejných kategorií pomoci

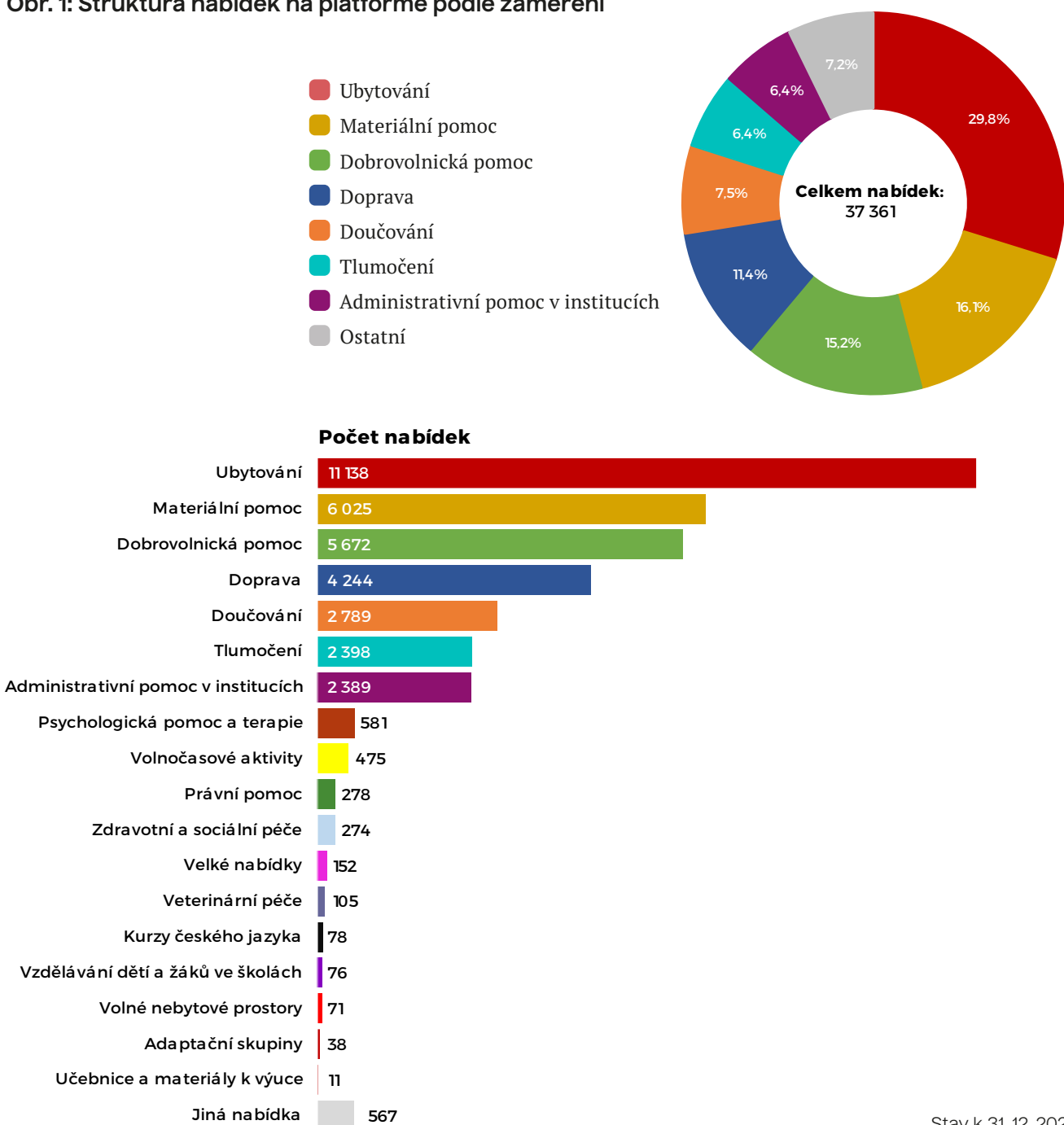
Veřejné kategorie	Neveřejné kategorie
Doprava	Ubytování
Tlumočení	Právní pomoc
Materiální pomoc	Administrativní pomoc v institucích
Volné nebytové prostory	Vzdělávání dětí a žáků ve školách
Dobrovolnická pomoc	Velké nabídky
Doučování	Jiná nabídka
Volnočasové aktivity	
Kurzy českého jazyka	
Adaptační skupiny	
Učebnice a materiály k výuce	
Zdravotní a sociální péče	
Veterinární péče	

Celkový počet nabídek pomoci, které dobrovolníci vložili na platformu, dosáhl k 31.12.2022 výše **37 361**. Nejvíce nabídek pomoci se nachází v kategorii **ubytování** (11 138, čili 30 % z celkového počtu nabídek, Obr. 1), ve které jedinci i organizace nabízejí držitelům mezinárodní ochrany ubytování různého typu. Nejčastěji jde o nabídku ubytování ve volném pokoji, dále jsou nabízeny celé byty a domy či chaty. Druhou nejčetnější kategorií (16 % z celkového počtu nabídek) byly nabídky v oblasti **materiální pomoci**, a to především oblečení, dětské vybavení, hygienické potřeby, potraviny nebo vybavení domácnosti.

V rámci **dobrovolnické pomoci**, třetího nejčastějšího typu nabídky, nabízeli dobrovolníci nejvíce hlídání dětí včetně volnočasových aktivit a doprovody na úřady. Nabídky v oblasti dopravy jsou zaměřené zejména na převoz materiálu a osob v rámci ČR, ale i k/z polsko-ukrajinské hranice.

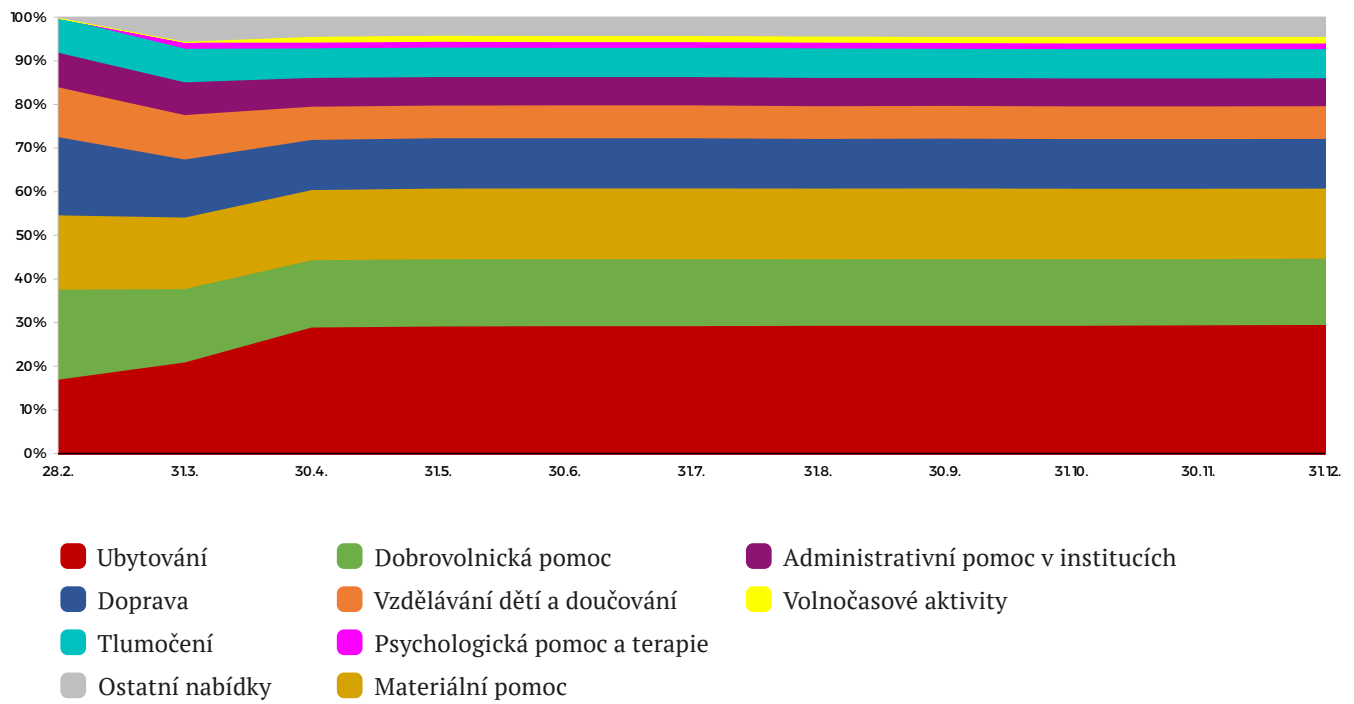
Zvláštní kategorií pomoci je „**Administrativní pomoc v institucích**“; tato pomoc není přímo využitelná držiteli dočasné ochrany, ale je směřována na posílení kapacit organizací (zejména z neziskového sektoru), kterým se vlivem příchodu uprchlíků z Ukrajiny násobně zvětšila agenda, a to jak ve smyslu zintenzivnění stávajících činností, tak i ve smyslu rozšíření spektra jejich aktivit. Dobrovolníci v této kategorii nabízeli dovednosti nejčastěji v oblasti administrativní podpory, grafického designu, organizačního, procesního a projektového managementu, telefonické podpory, účetnictví, tlumočení a překladatelské činnosti nebo komunikace s úřady. Přes platformu bylo ze strany registrovaných organizací takto využito 102 nabídek pomoci

Obr. 1: Struktura nabídek na platformě podle zaměření

Struktura nabídek pomoci podle jednotlivých kategorií a jejich podíl na celkovém počtu nabídek se konsolidovaly v průběhu dubna 2022 (Obr. 2). Od tohoto období se podíl jednotlivých kategorií pomoci významně nezměnil.

Obr. 2: Vývoj zastoupení kategorií pomoci na platformě

Důvodem je dynamický rozvoj platformy od data jejího uvedení do provozu do konce dubna, spočívající především v tom, že v průběhu března a dubna v souvislosti s vlnou solidarity, která se v české společnosti vzedmula v prvních týdnech od začátku ruské invaze na Ukrajinu, rostl počet vložených nabídek pomoci nejrychleji (Tab. 2). Od května 2022 a zejména pak přes letní prázdniny počet nových nabídek klesal. Od září opět registrujeme mírný nárůst vkládání nových nabídek pomoci.

Tab. 2: Vývoj počtu nabídek pomoci na platformě

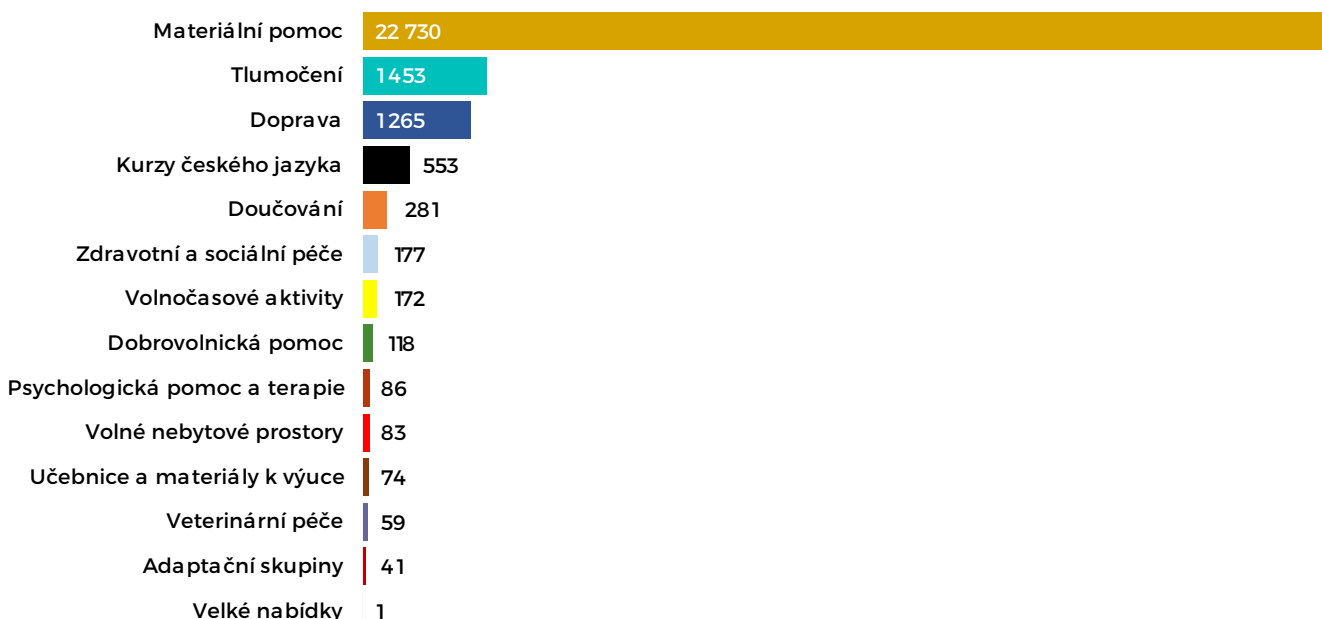
	28. 2.	31. 3.	30. 4.	31. 5.	30. 6.	31. 7.	31. 8.	30. 9.	31. 10.	30. 11.	31. 12.
Celkem	2 218	27 993	35 925	36 485	36 687	36 808	36 904	37 008	37 113	37 246	37 361
Přírůstek za měsíc	0	30 112	5 714	560	202	121	96	104	105	133	115

Využití nabídek pomoci

Od začátku provozu platformy docházelo kromě vkládání nabídek pomoci i k jejich využívání z strany příjemců pomoci. V případě **veřejných nabídek** se jednalo o individuální i institucionální příjemce pomoci. Administrativní systém platformy je schopen zaznamenat tzv. reakce na nabídky pomoci, tj. okamžik, kdy příjemce pomoci u konkrétní nabídky klikne na tlačítko „Potřebuji tuto pomoc“. Tím dojde k nasdílení kontaktních údajů mezi příjemcem pomoci a tím, kdo pomoc nabízí. Těchto tzv. reakcí na nabídky proběhlo od začátku března do konce roku 2022 celkem **27 093** (Obr. 3). Většina reakcí (téměř 84 %) proběhla v oblasti materiální pomoci (22 730), dále pak v oblasti tlumočení nebo dopravy. V případě materiální pomoci je z porovnání s počtem nabídek zřejmé, že nabídky pomoci v této kategorii byly využívány opakovaně – počet reakcí na tento typ nabídek (22 730) převažuje nad počtem vložených nabídek (6 025).

Systém nicméně již nebyl schopen zaznamenat, zdali k využití nabídky pomoci reálně došlo. Odhadujeme, že reálný počet využití nabídek se pohybuje na úrovni cca 80 % z počtu reakcí. Odhadovaný počet využitých veřejných nabídek se tak může pohybovat okolo **21 600**. Kromě tohoto využití byly veřejné nabídky pomoci využívány jiným způsobem (přes backend webových stránek) i ze strany pracovníků, tedy zástupců organizací, registrovaných na platformě.

Obr. 3: Počet reakcí na nabídku

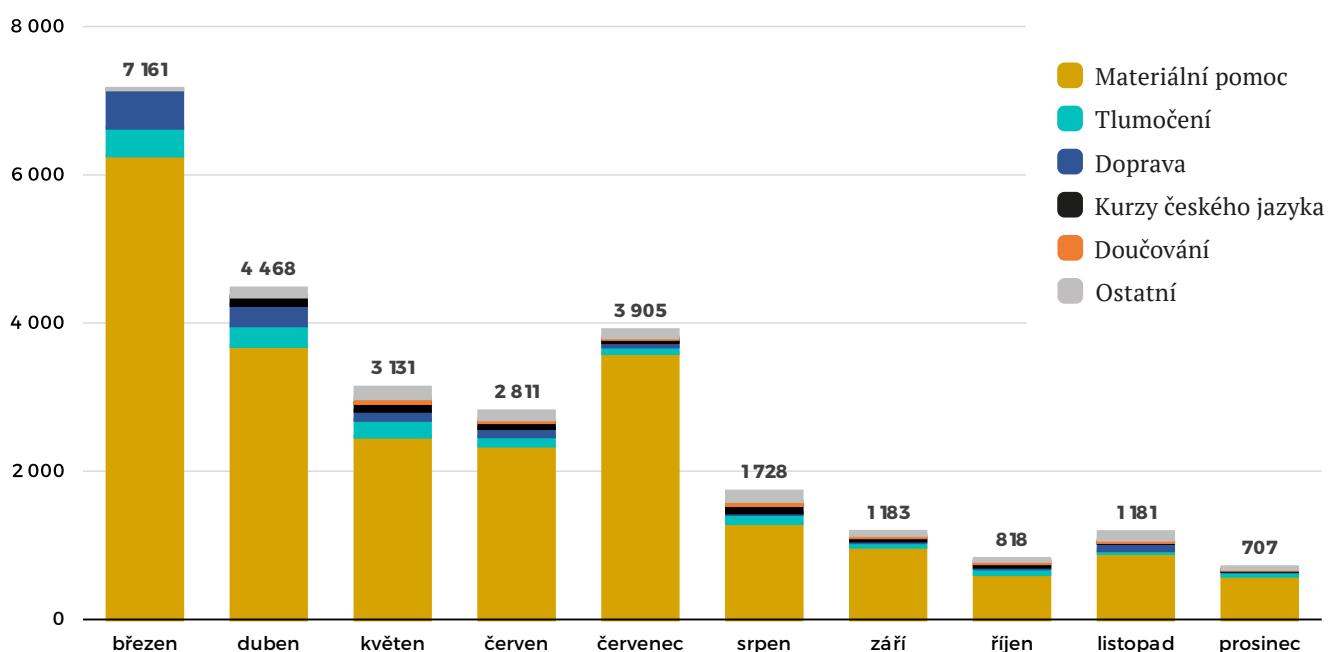

Z těchto důvodů tedy není možné určit počet jedinců, kterým nabídka pomohla. Kromě toho, že by se jednalo o odhad z odhadu, tak lze očekávat, že v rámci jedné reakce na nabídku pomoci byla pomoc využita větším množstvím jedinců (např. jednou rodinou).

Využívání nabídek pomoci mělo v průběhu roku dynamický vývoj (Obr. 4). Nejvyšší počet reakcí byl registrován v průběhu března, tedy v době, kdy do České republiky přišla hlavní vlna uprchlíků z Ukrajiny. Kromě nabídek v oblasti materiální pomoci byly v průběhu dubna a března 2022 využívány relativně často také nabídky v oblasti dopravy a tlumočení. Počet reakcí na nabídky se od března postupně snižoval až do června a v červenci opět narostl. Od srpna do konce roku 2022 měsíční počet reakcí na nabídky nepřesáhl 2 000.

Mezi **neveřejnými** nabídkami pomoci je hlavní kategorií ubytování držitelů dočasné ochrany, které bylo po celý rok 2022 stále aktuálním tématem. V platformě jsme k 31.12.2022 registrovali celkem **11 134 nabídek ubytování o celkové kapacitě přes 62 000 osob** (Obr. 3). Jedná se ve většině jak o individuální nabídky ubytování v domě, bytě, pokoji či sdíleném pokoji (tzv. solidární domácnosti), tak i o nabídky hromadného ubytování v hotelech, hostelech, domovech důchodců nebo ubytovnách. Od zahájení provozu platformy se kategorie ubytování stala jedním z nejvýznamnějších typů nabídek pomoci i přes to, že v průběhu roku docházelo v počtu nabídek zejména hromadného ubytování v turistických zařízeních (hotelech a hostelech) k velkým fluktuacím.

Obr. 4: Vývoj počtu reakcí na nabídky pomoci

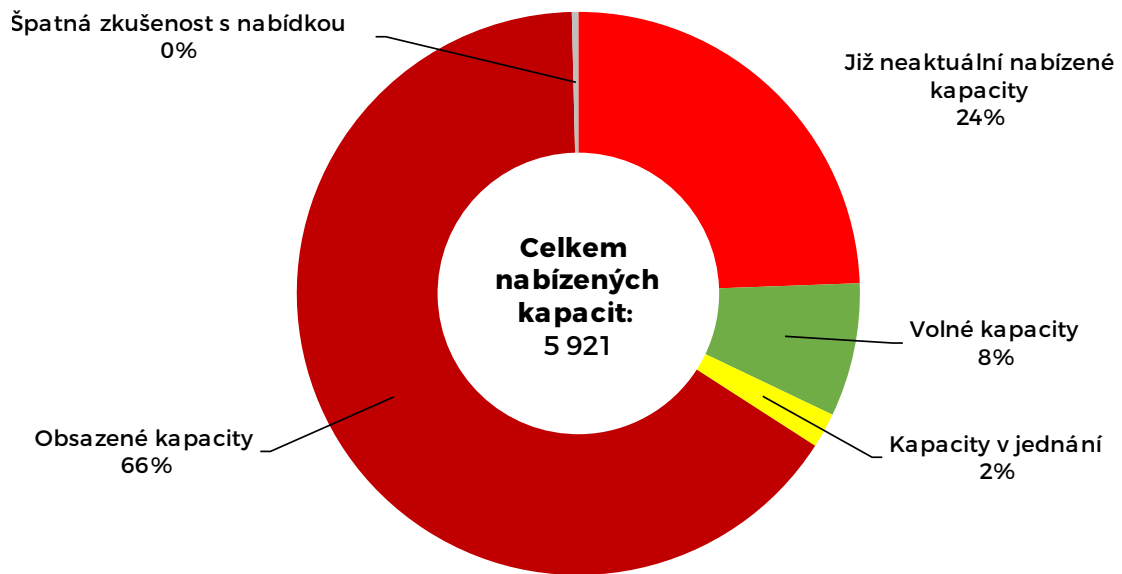
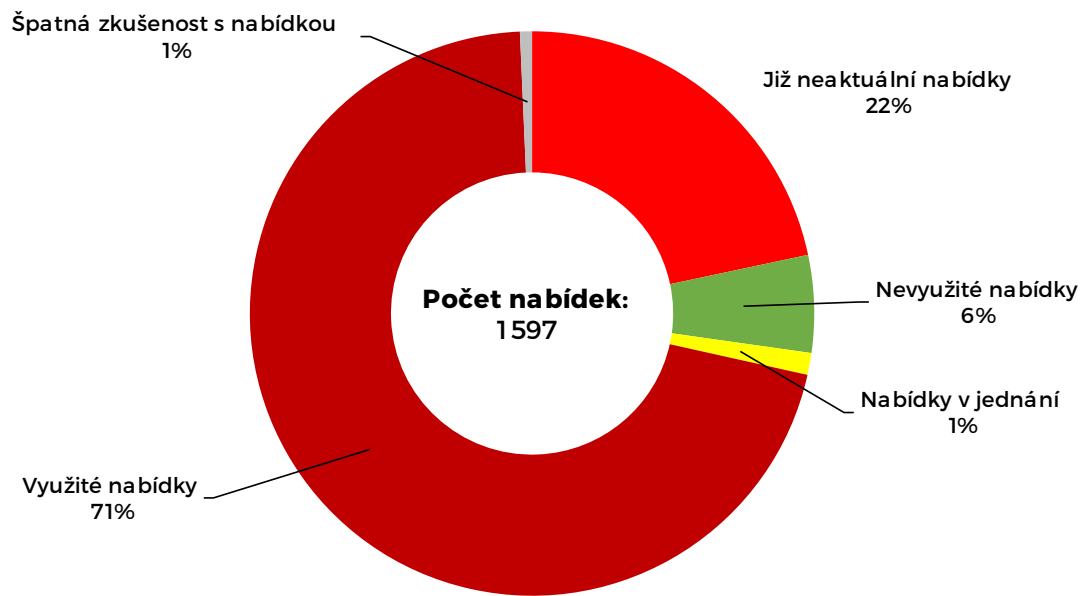
Nabídky ubytování jsou na platformě neveřejné, a jsou tudíž držitelům dočasné ochrany zprostředkovávány přes organizace registrované na platformě. Do konce roku 2022 bylo ubytování zajištěno pro odhadem **30 000** držitelů dočasné ochrany. Některé nabídky byly využity i opakovaně.

Od začátku ruské invaze na Ukrajinu směřoval největší podíl uprchlíků z Ukrajiny do hlavního města Prahy. Odhaduje se, že v Praze je koncentrována asi čtvrtina uprchlíků z Ukrajiny a tvoří zhruba 10 % z celkového počtu obyvatel. Ubytovací kapacity v Praze byly v průběhu jara 2022 poměrně rychle vyčerpány. Rovněž nabídky ubytování na platformě byly v Praze rychle využity (Obr. 6) a pro nově příchozí se tím významně zúžily možnosti ubytování.

Obr. 5: Využití nabídek ubytování na platformě v České republice podle počtu a kapacit

Obr. 6: Využití nabídek ubytování na platformě v hlavním městě Praze podle počtu a kapacit

Stav k 31. 12. 2022

Shrnutí

Platforma Pomáhej Ukrajině se centrálním místem a stabilním nástrojem pro zprostředkování občanské pomoci v České republice jak individuálním příjemcům, tak i organizacím. V době stále pokračující ruské invaze na Ukrajinu plní platforma v rámci pomoci uprchlíkům z Ukrajiny v České republice nezastupitelnou úlohu.

26 049

dobrovolníků

27 093

reakcí na nabídky pomoci

cca 30 000

ubytovaných držitelů dočasné ochrany

1336

pracovníků (z pomáhajících organizací, obcí či státních institucí)

37 361

nabídek pomoci

→ z toho:

11134 nabídek ubytování

6 025 nabídek materiální pomoci

5 672 nabídek dobrovolnické pomoci

29

zaslaných informačních mailů /newsletterů

2 067

adresátů informačních mailů/newsletterů
k 31. 12. 2022